

BULETIN

KENYALANG VET

BERWASPADA!

PENULARAN AFRICAN SWINE FEVER

DVS SARAWAK MASIH
UTUH MEMERANGI
WABAK RABIES

SASARAN

NET EXPORTER OF
FOOD BY 2030

**JABATAN
PERKHIDMATAN
VETERINAR SARAWAK
2021**

Hak cipta terpelihara. Tidak ada bahagian dari buku ini yang dapat diterbitkan semula atau digunakan dalam bentuk apa pun dengan cara apa sekalipun, elektronik atau mekanikal, termasuk fotokopi, rakaman atau oleh sistem penyimpanan dan pengambilan maklumat, tanpa izin secara bertulis dari penerbit.

2021 | HAK CIPTA JPVS.

KANDUNGAN

FAHAMI PENYAKIT AFRICAN
SWINE FEVER (ASF) 01

APAKAH ITU FOOT AND
MOUTH DISEASE (FMD) 07

KENALI PENYAKIT
RABIES 09

FAHAMI PENYAKIT AVIAN
INFLUENZA 11

MEMBUKA MINDA TENTANG
PERMANIAN BERADAS 13

PERLAKSANAAN PROJEK &
PROGRAM DVSS 15

PENGUSAHA DAN
PENTERNAK JAYA 23

IKLAN PRODUK
TEMPATAN SARAWAK 31

SIDANG EDITORIAL 33

PESANAN

PENGARAH

JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR SARAWAK

DR. ADRIAN SUSIN AMBUD

VISI

Industri Penternakan
Maju Menjelang 2030.

*An Advanced Livestock
Industry By 2030.*

MISI

Mengubah Industri
Ternakan Kearah Industri
Yang Berdaya Saing
Dan Mampan.

*Transforming The
Livestock Industry Into A
Competitive And
Sustainable Industry.*

Salam Ibu Pertiwiku, syabas dan tahniah diucapkan kepada sidang editorial Buku **BULETIN KENYALANG VET** Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak Edisi yang pertama kerana telah berjaya menerbitkannya. Ini adalah hasil daripada usaha semua kakitangan jabatan yang bertungkus-lumus menggembleng tenaga dalam menjayakan semua program dan aktiviti-aktiviti jabatan. Ingin juga saya menitipkan sekalung tahniah dan ribuan terima kasih kepada Ketua Editor, Encik Mathew Jenang dan ahli pasukan beliau yang telah banyak menyumbangkan idea dan memberi komitmen penuh serta mengerah keringat dalam menghasilkan **BULETIN KENYALANG VET** JPVS yang julung kalinya. Penerbitan buletin ini merupakan sebuah elemen yang penting dalam Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak. Hal ini demikian kerana melalui percetakan dan penerbitan info-info ilmiah penting inilah orang awam akan lebih memahami dan mendalami fungsi dan peranan jabatan, aktiviti dan program yang dilaksanakan, serta berkongsi maklumat berkaitan dengan perkhidmatan veterinar yang terkini. Akhir kata, semoga WARGA VETERINAR SARAWAK akan terus memberikan perkhidmatan yang terbaik demi kepentingan bersama dalam meneraju sebuah organisasi yang berkualiti.

Sekian, terima kasih.

FAHAMI PENYAKIT: AFRICAN SWINE FEVER (ASF) (PENYAKIT DEMAM BABI AFRIKA)

APAKAH ASF?

Penyakit *African Swine Fever* (ASF) adalah penyakit tular daripada babi dan babi hutan yang boleh dianggap berbahaya kerana tiada vaksin dan penawar. ASF tidak menjangkiti manusia tetapi boleh membawa kerugian besar kepada penternak - penternak babi dan sosio - ekonomi negara.

ASF tidak merbahaya kepada manusia tetapi dapat membunuh babi domestik dan babi liar. Virus ASF mempunyai rintangan kuat di kawasan persekitaran dan boleh mencemar bahan berasaskan babi. Kecuaian boleh menyebabkan virus ASF ini mencemarkan rantaian makanan babi seperti pemberian sisa makanan manusia kepada ternakan.

PENCEGAHAN ASF

Jauhkan diri, sentiasa berwaspada serta menjaga jarak anda daripada haiwan atau alatan tercemar seperti berikut :

- i) Pastikan pagar sentiasa dikunci, kekalkan persekitaran pagar yang kukuh dan stor simpanan makanan atau minuman selamat daripada dicerobohi babi hutan.
- ii) Kawalan ketat pergerakan pekerja dan pelawat keluar dan masuk ladang.
- iii) Kawal selia kemasukan babi dengan melaksanakan kuarantin haiwan.
- iv) Dilarang memberi sisa makanan yang tidak dimasak kepada ternakan.

LANGKAH BERJAGA-JAGA

- i) Laporkan sebarang kes yang mencurigakan (hidup atau mati) kepada Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak (JPVS).
- ii) Pastikan semua pekerja dan pelawat mengikut langkah-langkah biosekuriti yang telah ditetapkan.
- iii) Dilarang bersentuhan secara langsung di antara babi ternakan dan babi hutan. Asingkan dan kuarantin babi yang baru masuk ke kawasan ladang.
- iv) Jangan beri sisa makanan dapur yang mengandungi daging babi untuk dimakan oleh babi ternakan anda.

PEMBERSIHAN DAN BASMIKUMAN

Semua perkakasan (kenderaan, peralatan) keluar masuk meninggalkan ladang mesti dibersihkan secara menyeluruh dengan menghilangkan kotoran menggunakan larutan pembasmikuman untuk menyahaktifkan virus tersebut.

Berikut merupakan amalan yang harus dilakukan untuk pembersihan dan basmikuman :

- i. Mandi dan cuci tangan sebelum dan selepas melawat ladang ternakan.
- ii. Gunakan pakaian dan kasut yang disediakan khas di ladang ternakan.
- iii. Pastikan kenderaan dan kasut dibersihkan dari kotoran dan menggunakan larutan pembasmikuman.
- iv. Bersihkan dan basmikuman kandang ternakan selepas setiap pusingan.

SIMPTOM KLINIKAL ASF

PROGRAM KESEDARAN DAN OPERASI KAWALAN PENULARAN WABAK AFRICAN SWINE FEVER (ASF)

Program kesedaran dan operasi kawalan penularan wabak ASF telah dilaksanakan di Limbang dan Lawas untuk memberi pendedahan kepada penduduk setempat serta penternak terutamanya mengenai penyakit ASF yang pertama dilaporkan di Kampung Ompungoi, Pitas, Kota Marudu, Sabah pada 8/2/2021 yang melibatkan sebanyak 212 ekor babi domestik. Sebanyak 78 ekor babi domestik pula dilaporkan positif di Kampung Patani, Pitas pada 10/2/2021 yang telah menyebabkan 30 % penurunan kadar permintaan. Pada 28/4/2021, wabak ASF ini telah diisytiharkan di lapan (8) daerah di Sabah iaitu Pitas, Beluran, Kinabatangan, Lahad Datu, Kota Marudu, Sandakan, Telupid dan Tongod.

Para penternak juga diberi penerangan berkenaan implikasi penyakit ASF terhadap ekonomi industri ternakan di Sarawak serta penekanan terhadap status bebas ASF yang telah dianugerahkan oleh *World Organisation for Animal Health (OIE)* kepada Sarawak pada 27/5/2004 bakal ditarik balik atau dilucutkan sekiranya penyakit ASF dilaporkan dalam ternakan babi di Sarawak. Status bebas ASF ini telah membolehkan Sarawak untuk mengeksport babi dan produk babi ke luar Sarawak selaku pengeksport babi di Asia Tenggara yang selanjutnya menyumbang kepada perkembangan ekonomi negeri.

Tanpa status bebas ASF ini, Sarawak harus bersedia untuk mengatur langkah pemulihan seperti *Compartmentalization* bagi membolehkan Sarawak untuk terus mengeksport babi atau produk babi ke luar dan mengekalkan ekonomi aktiviti import eksport di Sarawak dengan kawalan biosekuriti yang ketat dan mantap.

Oleh itu, kempen kesedaran perlu diadakan secara meluas untuk mendidik para penternak dan sebagai satu inisiatif untuk mengekalkan Sarawak sebagai sebuah negeri yang bebas dari penyakit ASF. Bahagian Limbang dijadikan sebagai zon penampungan untuk membendung penyebaran penyakit ini.

PROGRAM KESEDARAN DAN OPERASI KAWALAN PENULARAN WABAK AFRICAN SWINE FEVER (ASF)

**PENGAMBILAN SAMPEL RAWAK DARIPADA
BABI YANG SIHAT DAN AKTIVITI
PEMANTAUAN KE LADANG - LADANG BABI**

PROGRAM DAN KEMPEN KESEDARAN PENYAKIT ASF

PEMANTAUAN DAN PEMERIKSAAN KANDANG-KANDANG BABI UNTUK MENGEKANG PENULARAN WABAK PENYAKIT ASF

FAHAMI PENYAKIT: FOOT AND MOUTH DISEASE (FMD) (PENYAKIT KUKU DAN MULUT)

CARA-CARA JANGKITAN PENYAKIT FMD

Penyakit FMD disebabkan oleh *Aphthovirus* yang mudah merebak dan menjangkiti haiwan kuku berbelah (*cloven-hooved*) seperti lembu, kerbau, kambing, bebiri, rusa dan babi. Jangkitan FMD terhadap haiwan ternakan memberi impak yang sangat besar khususnya kepada penternak-penternak haiwan dan mengakibatkan kerugian ekonomi yang serius. Pada tahun 2004, Sarawak diisytiharkan sebagai ZON BEBAS PENYAKIT FMD TANPA VAKSINASI oleh OIE.

CARA-CARA JANGKITAN

Air liur, air kencing, najis, susu dan darah daripada haiwan yang terjangkit. Bawaan virus oleh manusia, kenderaan, pakaian, kasut dan bawaan angin serta aerosol.

TANDA-TANDA DAN DIAGNOSIS PENYAKIT FMD

- Suhu badan meningkat.
- Air liur meleleh, lepuh atau ulser pada permukaan lidah, gusi, bibir, mulut dan puting susu.
- Lepuh, ulser dan luka dicelah kuku.
- Tempang.
- Hilang selera makan.
- Berat badan akan menurun.
- Pengeluaran susu berkurangan.
- Kematian anak baru lahir.

Kes FMD merupakan jangkitan virus terhadap haiwan ternakan dengan tempoh inkubasi selama 14 hari. Ujian pengesanan di makmal dengan pengambilan serum dan pengambilan sampel cecair dalam vesikel, lapisan mukosa bibir, lidah serta gusi.

JENIS TERNAKAN YANG BOLEH DIJANGKITI

LEMBU

BABI

RUSA

BEBIRI

KERBAU

KAMBING

LANGKAH-LANGKAH KAWALAN

Laporkan dengan segera kepada Pejabat Veterinar yang terdekat sekiranya haiwan ternakan anda disyaki terkena jangkitan FMD.

Dilarang masuk ke kawasan ladang ternakan dalam tempoh satu minggu selepas melawat ladang ternakan dari Semenanjung Malaysia atau negara - negara yang disahkan mempunyai FMD.

Pelawat dari Semenanjung Malaysia atau luar negara dilarang membawa masuk barang - barang peribadi seperti baju atau kasut yang disyaki telah tercemar.

Membawa masuk daging atau susu segar dari Semenanjung Malaysia dan luar negara adalah dilarang sama sekali.

Haiwan ternakan yang baru dibeli hendaklah dikuarantin dalam tempoh sekurang - kurangnya satu minggu.

Pastikan sumber makanan dan input ternakan yang dibeli adalah daripada sumber yang telah disahkan bebas FMD.

Kawalan biosekuriti di dalam kawasan ladang dan persekitarannya haruslah diperketatkan dalam mengawal pergerakan keluar masuk pekerja dan pelawat ladang.

Haiwan ternakan yang disyaki menghidap sebarang jenis jangkitan penyakit hendaklah diasingkan dan ditandakan untuk tujuan surveilans dan pemantauan penyakit FMD.

ORDINAN KESIHATAN AWAM VETERINAR 1999

Kegagalan penternak melaporkan sebarang kes jangkitan penyakit FMD kepada *State Veterinary Authority (SVA)* boleh disabitkan dan akan dikenakan denda tidak melebihi RM 500.

Penternak yang tidak mengurung atau mengasingkan haiwan yang disyaki terkena jangkitan FMD boleh didenda tidak melebihi RM 1000.

Sekiranya penternak tidak memberikan kerjasama kepada *State Veterinary Authority (SVA)* dalam menyiasat dan mengambil sampel haiwan, beliau boleh dikenakan denda tidak melebihi RM 500.

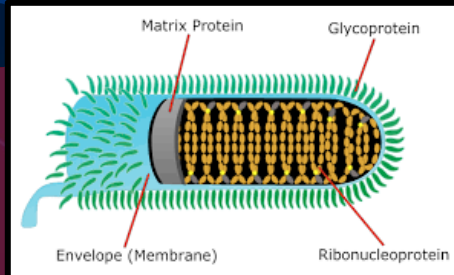

KENALI PENYAKIT: RABIES

ETIOLOGI

Keluarga : *Rhabdoviridae* ; Genera : *Lyssavirus*

- Virus RNA terkeping tunggal, berbentuk peluru, replikasi dalam sitoplasma, stabil secara sederhana dalam persekitaran.

EPIDEMIOLOGI

Penyakit *Rabies* dilaporkan diseluruh dunia kecuali :

- Taiwan, Australia, New Zealand, Iceland, United Kingdom, Fiji, Hawaiian, Guam.
- Sebahagian besar negara Eropah Barat.

PENULARAN

1. Virus dalam air liur
2. Aerosol
3. Pengambilan susu atau tisu
4. Pemindahan kornea atau organ manusia

HAIWAN PEMBAWA / PERUMAH

1. Semua haiwan berdarah panas.
2. Haiwan pembawa utama : anjing, haiwan karnivor liar, kelawar.
3. Sangat terdedah : lembu, anjing, kelawar, luwak.
4. Mudah terdedah : kucing, primat, bebiri, kuda.
5. Kurang terdedah : sebilangan kecil spesies burung (percubaan, subklinikal).

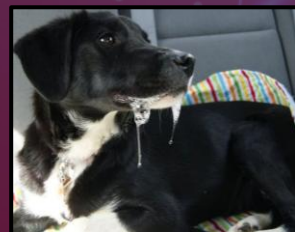
LANGKAH - LANGKAH PENCEGAHAN

Mengadakan kempen kesedaran untuk mendidik orang awam berkenaan dengan penyakit *rabies* dan kepentingan vaksin kepada anjing peliharaan. Mengadakan *mass vaccination*, vaksinasi kampung ke kampung, vaksinasi dari rumah ke rumah secara konsisten dan berkala untuk membendung penyebaran wabak *rabies* di Sarawak. Mengawal pembiakan anjing dan kucing liar di Sarawak. Tidak menggalakkan aktiviti pengimportan haiwan liar masuk ke Sarawak.

TANDA - TANDA KLINIKAL

1. Tempoh inkubasi terhadap manusia :
 - 6 bulan (90%) selepas terdedah.
 - Tempoh 6 tahun juga dilaporkan.
2. Tempoh inkubasi dalam kucing dan anjing :
 - 1 minggu sehingga 6 bulan tetapi lazimnya penyakit akan berkembang 1 atau 2 bulan setelah terdedah.
3. Semakin hampir jarak gigitan dengan kepala, maka semakin pendek tempoh inkubasi.
4. 3 fasa :
 - *Prodromal*
 - 2 hingga 3 hari
 - Demam
 - Menjilat dan menggigit kawasan gigitan
 - Perubahan tingkah laku
 - Letih, gelisah
 - Muntah
 - Lebih jinak dan manja
 - Pupil mata melebar
 - Tindak balas pupil menurun
 - *Excitatory / Furious*
 - Berlangsung selama 1 hingga 7 hari
 - Mudah marah
 - Cemas
 - Hiperestesia
 - Hipersalivasi
 - Penyuaran
 - Merayau - rayau
 - Agresif
 - *Pica*
 - *Ataxia*, sawan, tanda vestibular, gegaran otot
 - *Paralytic / Dumb*
 - 1 hingga 10 hari setelah tanda klinikal pertama
 - Kelumpuhan lembab
 - Lumpuh laring (perubahan suara)
 - Lumpuh faring (hipersalivasi)
 - Lumpuh otot muka (rahang jatuh)
 - Koma dan mati akibat kegagalan jantung dan kegagalan sistem pernafasan

DIAGNOSA

1. *Direct Fluorescent Antibody Test (DFA)* :
 - *Impression smears* dari tisu otak
2. Pengenalpastian genetik
 - *RT-PCR* : cecair tulang belakang, air liur, tisu otak
3. Inokulasi tikus
4. Kultur sel
5. ELISA

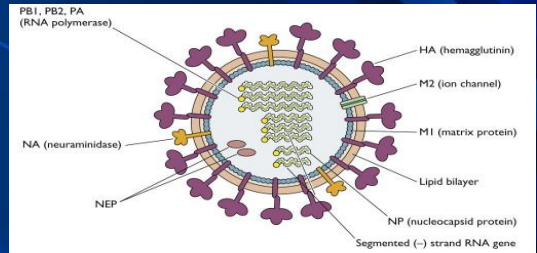
FAHAMI PENYAKIT:

AVIAN INFLUENZA

(PENYAKIT SELSEMA BURUNG)

ETIOLOGI

1. *Orthomyxovirus*
 - Genus *Influenza Virus A*, virus RNA terkepung tunggal, pleomorfik, replikasi dalam nukelus, tidak stabil dalam persekitaran.

EPIDEMIOLOGI

1. 2 jenis :
 - *Highly pathogenic AI (HPAI)*
 - *Low pathogenic AI (LPAI)*
2. Hanya H5 dan H7 sahaja yang dikategorikan dalam HPAI sehingga sekarang dan sangat patogenik dalam unggas.
3. H5 dan H7 boleh disebarkan dari unggas ke manusia dan menyebabkan kematian yang tinggi dalam kedua - dua spesies tersebut (Zhou et al, 1996, 1999).
4. Kes Pertama Dilaporkan di Hong Kong (1997) :
 - Disebarkan oleh ayam kepada manusia.
 - 6 daripada 18 pesakit dilaporkan meninggal.
 - Analisis urutan manusia dari pengasingan H5N1 dan H9N2 menunjukkan bahawa semua ciri - ciri menggambarkan genetik penyusunan semula.
 - Tiada bukti jangkitan manusia antara manusia dilaporkan.
 - Pelupusan unggas berskala besar dilaksanakan dan program vaksinasi dimulakan.

PENULARAN

1. Babi sebagai perumah pertengahan
2. Najis
3. Oral
4. Aerosol
5. Hubungan langsung atau tidak langsung dengan burung air (perumah untuk kesemua virus AI dari 16 subjenis HA dan 9 subjenis NA).

TANDA - TANDA KLINIKAL

Tempoh inkubasi : 3 sehingga 5 hari.

Ringan : Bulu tidak teratur, produksi telur menurun.

Parah : Kematian mengejut, depresi, cirit birit, edema muka, kepala bengkak, kulit dan comb menjadi biru atau sianosis, cecair dari hidung yang tidak terkawal, mata berair, sinusitis, produksi telur menurun, penghasilan telur yang tidak sempurna.

DIAGNOSA

1. Kaji semula sejarah jangkitan
2. Tanda klinikal
3. Pengasingan virus (inokulasi telur)
4. Pengenalpastian virus (*HAHI*, *real time PCR*, *ELISA*)

LANGKAH-LANGKAH PENCEGAHAN DAN KAWALAN

1. Tiada rawatan berkesan atau efektif.
2. Mempraktikkan vaksinasi secara berkala dan mengikut rejim vaksinasi yang telah ditetapkan.
3. Melaksanakan sistem biosekuriti ladang yang mantap :
 - Menghapuskan unggas yang dijangkiti, kaedah pelupusan yang sesuai dan betul.
 - Proses pembersihan dan disinfeksi ladang yang teliti (premis, peralatan dan lain-lain).
 - Kuarantin ladang.
 - Menghapus atau memantau burung dalam lingkungan 3 hingga 5 km radius dari ladang yang dijangkiti.
4. Program surveilans penyakit :
 - Pemantauan penyakit burung secara menyeluruh sama ada burung hidup atau mati.
 - Mengawal aktiviti yang melibatkan pergerakan unggas di sempadan negara.
5. Amalan kebersihan ladang yang baik.
6. Pakaian yang sesuai ketika mengendalikan burung :
 - Pelitup muka
 - Sarung tangan
 - Kasut but
 - Baju khas untuk operasi melibatkan burung
7. Kaedah pelupusan unggas yang betul.

PERMANIAN BERADAS (ARTIFICIAL INSEMINATION) - AI

PENGENALAN

Teknik memasukkan sperma ke dalam rahim atau serviks haiwan seperti lembu, kuda atau babi betina dengan tujuan mencapai kehamilan melalui persenyawaan dengan cara lain selain daripada hubungan seksual semula jadi haiwan. Semasa ovulasi, ovari menghasilkan telur selama 40 jam selepas bermulanya oestrus. Oleh itu, untuk haiwan seperti babi induk matang contohnya, mereka akan diinseminasikan dalam tempoh 24 jam apabila pengesanan haba biang pertama dikesan, manakala untuk babi betina muda (*gilt*), proses AI ini akan dilakukan dalam masa 16 jam selepas pengesanan haba biang yang pertama.

PROSEDUR - PROSEDUR

1. Mandikan induk babi dengan air, bersihkan vulva dengan air suling untuk mengurangkan risiko jangkitan dalam uterus dan sebagai rangsangan seksual.
2. Babi jantan dibenarkan berada berdekatan dengan induk babi, seterusnya tekanan diberikan di bahagian belakang induk menggunakan *AI Buddy* untuk mendorong posisi mengawan. Posisi mengawan juga boleh dirangsang dengan urutan vulva dan puting.
3. Bersihkan hujung kateter sebelum dimasukkan ke dalam ruang faraj haiwan. Elakkan hujung kateter daripada menyentuh labia dan masukkan kateter secara perlahan sehingga rintangan dirasakan di permukaan serviks.
4. Putarkan lingkaran kateter mengikut arah lawan jam dan tolak untuk mengunci kateter kepada serviks. Bentuk serviks membantu untuk melancarkan pergerakan masuk kateter.
5. Masukkan tiub semen ke dalam kateter.
6. Panaskan semen kepada suhu yang sesuai 30 minit sebelum digunakan.
7. Naikkan tiub semen ke atas paras badan induk babi dan picit untuk melepaskan kunci udara dalam kateter. Dengan prinsip graviti, semen akan mengalir masuk dengan bantuan pergerakan pengecutan otot oleh induk babi. Rangsangan seksual masih diteruskan untuk mengekalkan pengecutan otot.

KELEBIHAN TEKNIK AI

1. Meningkatkan kadar implantasi.
2. Meningkatkan kadar produksi.
3. Mengurangkan risiko kecederaan babi jantan.
4. Inisiatif untuk menghapuskan sekatan geografi.
5. Mengurangkan penyebaran penyakit.
6. Meningkatkan kualiti stok tempatan.

KEKURANGAN TEKNIK AI

1. Mengurangkan kumpulan genetik.
2. Memerlukan kemahiran teknikal.
3. Wujudnya risiko terhadap pengendali atau pengumpul semen.
4. Risiko jangkitan sekiranya pemeriksaan rapi tidak dilaksanakan selepas AI.

PERLAKSANAAN PROJEK / PROGRAM DVS

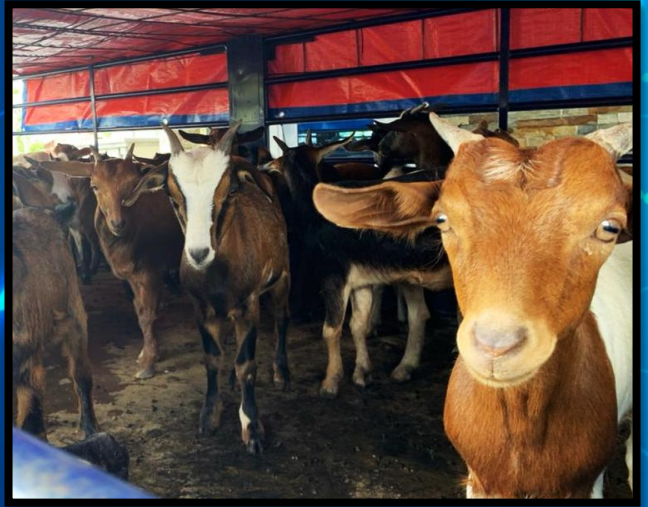

Jabatan menggalakkan pengusaha ladang supaya mengamalkan Amalan Perladangan Haiwan Baik (GAHP) dan menitikberatkan kebajikan haiwan. Status pemeriksaan ini digunakan sebagai sokongan pengurusan pengeluaran Sijil Kesihatan Veterinar bagi haiwan atau produk haiwan. Penyelarasan dan penyeragaman penyampaian perkhidmatan pemeriksaan Veterinar di ladang ternakan dapat meningkatkan mutu perkhidmatan Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak (JPVS) dan meningkatkan keyakinan pelanggan dan pengguna.

PROJEK PEMBERIAN ANAK BENIH KAMBING

Pemberian anak benih kambing kepada para penternak yang memang ada menternak anak kambing.

PEMILIHAN BAKA BENIH AYAM YANG SIHAT

Pengagihan anak benih ayam kepada penternak ayam.

PROGRAM PELUPUSAN ANJING LIAR

Pelupusan anjing liar di Betong untuk mengurangkan kes *rabies* dalam kalangan anjing.

PELUPUSAN PRODUK BABI TANPA PERMIT DI BAHAGIAN MIRI

Pelupusan produk babi tanpa permit.

PERSAMPELAN AYAM TUA DI PASAR BASAH MIRI

Persampelan ayam penting untuk membolehkan ayam tersebut bebas daripada penyakit dan selamat untuk dijual dan dimakan oleh manusia.

RAMPASAN DAN PELUPUSAN HASIL TANGKAPAN TANPA PERMIT

PERSAMPELAN GUANO BURUNG DI STADIUM TERTUTUP BAHAGIAN MIRI

Sampel guano burung diambil untuk menguji penyakit selsema burung.

AKTIVITI PERSAMPELAN DAN PROGRAM KAWALAN PENYAKIT UNTUK TERNAKAN AYAM PENELUR BAHAGIAN MIRI

Persampelan dan kawalan penyakit untuk ternakan ayam penelur penting untuk memastikan telur keluaran lading tersebut bebas daripada dijangkiti penyakit *Salmonellosis*.

PROGRAM KESIHATAN GEROMPOK DI LADANG PESR SIBU (SRPP)

PENGUATKUASAAN DI PELABUHAN RAJANG SIBU

PENGHANTARAN KAMBING SMALL RUMINANT PAWAH PROGRAMME (SRPP) DI SIBU

PENGAMBILAN SAMPEL DARAH BABI DI RUMAH SEMBELIH MAJLIS PERBANDARAN SIBU

OPERASI BERSEPADU ANTARA LEMBAGA KEMAJUAN BINTULU DAN JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR DI DAERAH BINTULU DAN SEBAUH (KAWALAN RABIES)

OPERASI PENGUATKUASAAN, SURVELAN DAN KESEDARAN PENYAKIT AFRICAN SWINE FEVER (ASF) DAN FOOT AND MOUTH DISEASE (FMD) DI DAERAH MIRI, MARUDI DAN LIMBANG

**OPERASI KAWALAN
PENYAKIT AFRICAN SWINE
FEVER (ASF) DI ICQS
SUNGAI TUJUH MIRI
SARAWAK**

Antara aktiviti yang dilakukan adalah seperti melakukan pemeriksaan dan melakukan tangkapan sekiranya ada lori-lori yang membawa makanan dan produk-produk yang terlarang ataupun membawa barang tanpa permit. Disamping itu, penyahkuman dilakukan kepada setiap lori ataupun kenderaan yang singgah di ICQS Sungai Tujuh.

PENGUSAHA & PENTERNAK JAYA

BAHAGIAN SAMARAHAN

HUSUNI BISUNI (56)

KATEGORI ITIK PENELUR

PENDAPATAN: RM4,000 SEBULAN

MOHD ISNIZAR MARSAT (35)

KATEGORI AYAM ORGANIK

PENDAPATAN: RM3,500 SEBULAN

FATIMAH BUJANG (57)

KATEGORI ITIK PEDAGING

PENDAPATAN: RM2,500 SEBULAN

BAHAGIAN SARIKEI

LEE BING SING (56)

KATEGORI AYAM KACUKAN

PENDAPATAN: RM9,000 SEBULAN

SIA HUA HONG (61)

KATEGORI ARNAB PEDAGING

PENDAPATAN: RM8,000 SEBULAN

TANG KIE LIK (63)

KATEGORI KAMBING

PENDAPATAN: RM7,000 SEBULAN

BAHAGIAN SIBU

RICHARD WONG (41)
KATEGORI AYAM KAMPUNG
PENDAPATAN: RM10,000 SEBULAN

AMPA TABAU (62)
KATEGORI BABI KACUKAN
PENDAPATAN: RM4,000 SEBULAN

JOHN MALINTANG (60)
KATEGORI BABI KACUKAN
PENDAPATAN: RM4,000 SEBULAN

BAHAGIAN MUKAH

TA ANN PLANTATION (69)
KATEGORI LEMBU PEDAGING
PENDAPATAN: RM5,000 SEBULAN

BAHAGIAN BINTULU

LEE SONG CHENG (47)
KATEGORI ARNAB
PENDAPATAN: RM4,000 SEBULAN

BAHAGIAN MIRI

MURPHY YONG (35)

KATEGORI LEMBU PEDAGING
PENDAPATAN: RM5,000 SEBULAN

MOHD KHAIRUL ANUAR (45)

KATEGORI AYAM PENELUR
PENDAPATAN: RM3,000 SEBULAN

IKHWAN SALLIH (26)

KATEGORI KAMBING PEDAGING
PENDAPATAN: RM5,000 SEBULAN

BAHAGIAN MIRI

JIMMY NGIENG (56)

KATEGORI KAMBING TENUSU
PENDAPATAN: RM5,000 SEBULAN

DAVID TEO (40)

KATEGORI AYAM PENELUR
PENDAPATAN: RM3,000 SEBULAN

WONG DEE YUNG (55)

KATEGORI AYAM KAMPUNG
PENDAPATAN: RM3,500 SEBULAN

BAHAGIAN LIMBANG

CATHERINE LABO (51)
KATEGORI BABI KACUKAN
PENDAPATAN: RM4,000 SEBULAN

MARATIS TAI (50)
KATEGORI KERBAU PEDAGING
PENDAPATAN: RM8,500 SEBULAN

LOLLYTA TUBO (40)
KATEGORI ITIK PENELUR
PENDAPATAN: RM29,000 SEBULAN

Freshest Milk & Greatest Taste

PPES TERNAK SDN BHD
(A Wholly owned Subsidiary of SEDC Sarawak)

Pembekal Lembu Dan Kambing Untuk Aqiqah / Qurban & Daging Segar

PEMEGANG PENSIJILAN HALAL RUMAH SEMBELIH

My Happy Egg
GMP / myGAP / HACCP certified

Distinguishing Characteristics
- To control bacteria & food poisoning

Salmonella SE vaccinated

MY HAPPY SELENIUM EGG

LIAN HUA SENG LIVESTOCK SDN. BHD.

My Happy Egg
GMP / myGAP / HACCP certified

Distinguishing Characteristics
- Selenium Enriched (Anti-Oxidant Property)

Premium Selenium Included

My Happy Egg
GMP / myGAP / HACCP certified

UV Protection

Distinguishing Characteristics
- To kill surface bacteria & viruses

SIDANG EDITORIAL

BULETIN KENYALANG VET
EDISI 2021

DR. ADRIAN SUSIN AMBUD
PENASIHAT

MATHEW JENANG
KETUA EDITOR

DR. NUR ATHIRAH MOHD JAZMAN
PENOLONG EDITOR 1

DAUD IMBANG
PENOLONG EDITOR 2

ROVITS REGEN
JURUGAMBAR 1

FAMZIELA REMBA
JURUGAMBAR 2

SEKALUNG BUDI

Akhir kata, kami sekali lagi ingin mengucapkan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih di atas sumbangan dan khidmat bakti yang tuan - tuan dan puan - puan berikan. Pihak kami mendoakan semoga tuan - tuan dan puan - puan sentiasa diberkati dengan kesihatan yang baik, dimudahkan rezeki dan sentiasa bahagia bersama sahabat handai serta keluarga tercinta. Kami juga ingin mengucapkan terima kasih kepada kementerian Pemodenan Pertanian, Tanah Adat Dan Pembangunan Wilayah khususnya dan kepada semua Warga Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak di atas kerjasama anda semua.

SEKIAN, TERIMA KASIH.

JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR SARAWAK
(Department of Veterinary Services Sarawak)

IBU PEJABAT PERKHIDMATAN VETERINAR,
LOT 877, JALAN SEMENGGOK, OFF BATU
12 JALAN KUCHING-SERIAN, 93250
KUCHING, SARAWAK

Tel: 082-628248 | Faks: 082-628227 | Email: dvs@sarawak.gov.my
Website: dvs.sarawak.gov.my | FB: www.facebook.com/DVSSarawak

